

Milí bratři, milé sestry, minulý týden jsme přemýšleli nad Ježíšovým křtem v řece Jordánu. Jan Křtitel se v Matoušově podání sice zuby nehty bránil Ježíše pokřtít. Ale nakonec se nechal přemluvit a ponořil Ježíše do vod Jordánu, znečištěných lidským hříchem.

Evangelista Jan ovšem o samotném křtu našeho Pána výslovně nemluví. Namísto toho se soustředí na vyznání Jana Křtitele. Tento muž, poslaný od Boha připravit Izrael na příchod Mesiáše, vyznává, že Ježíš je Syn Boží a zároveň beránek Boží. Je to zajímavé spojení. Na jedné straně je tedy Ježíš Synem Božím. Je tím, který přichází z výsosti, od nebeského Otce. Je tím, který má zcela jedinečný a výjimečný vztah k Nejvyššímu. O tom jsme mluvili minule. Ale tento vznešený Ježíšův titul je dnes doplněn tím druhým označením: Beránek Boží. Beránek poslaný od Boha. Beránek, který se neumí bránit, neoplácí násilí násilím. Beránek, který sám nikomu neublíží. Beránek, který - na rozdíl třeba od lva - není nebezpečné zvíře. Beránek – jak dobře víme - je zvíře, které Izraelci přinášeli Bohu jako oběť za jejich hřích. Ježíš je tedy tím, který se dobrovolně obětuje za hřích světa, za náš hřích.

Za náš hřích, nebo za naše hříchy? A je v tom vůbec nějaký rozdíl: hřích a hříchy? Proč Jan Křtitel říká: *Hle, beránek Boží, který snímá hřích světa?* My jsme zvyklí vyznávat, že jsme zhřešili. Že máme hříchy. Já jsem zhřešil kupříkladu tím, že jsem lhal. A někdo jiný zhřešil tím, že někoho zabil, anebo někoho pomlouval. A pak se stává, že mezi námi lidmi dochází k přepočítávání a poměřování našich vin před Bohem. *Já mám málo hříchů. Ale ten vedle jich má víc.* Anebo: *Já mám jen malé hříchy. Ale ta naproti má větší hřích.*

A navíc: z takového srovnávání s druhými já vždycky vyjdu lépe, než ti ostatní. Raději se totiž srovnáváme s těmi, kteří jsou na tom v našich očích hůř, než s těmi, kteří se zdají být na tom lépe. A tak tedy dnes slyšme jasně a zřetelně: Nejsou žádné menší a větší hříchy. Není více a méně vin. Je jen jeden hřích, ve kterém leží svět. Je jeden hřích, ve kterém jsme my všichni až po uši. Každý z nás žije v hříchu. Všichni jsme odpadli od Boha. A bez Božího beránka, který snímá hřích světa, by nikdo z nás nemohl před Boha předstoupit. Bez Ježíšovy oběti za hřích světa by nikdo z nás nemohl být omilostněn, posvěcen a zachráněn pro věčnost.

Dnes jsou v kurzu všelijaké techniky a praktiky, kterými se člověk údajně může sám osvobodit, vymanit sebe sama z porušenosti tohoto světa. Některé jsou staré mnohá staletí, jiné vznikají v poslední době především kvůli vidině velikého výdělků (tzv. pseudonáboženské rychlokvašky). Díky nim se člověk údajně sám od sebe stane lepším člověkem. Sám sebe zachrání. Třeba dlouhými lety meditace. Nebo přísnou askézí. Anebo splynutím s přírodou. Jakoby to snad šlo, aby porušený člověk sebe sama osvobodil ze své porušenosti. I přes veškerou úctu, kterou chovám k tradičním světovým náboženstvím, jsem plně přesvědčen, že jen Bůh sám nás mohl vymanit z područí hříchu – což také uskutečnil ve svém Synu Ježíši. Právě proto že my lidé nehřešíme. My lidé jsme od základu hříšní.

A přesně toto Jan Křtitel tak sveřepě dosvědčuje. Ježíš, ten Boží beránek, vysvobozuje svět z jeho hříchu. Ale všimněme si: Jan nevydává svědectví o Ježíši jen slovy! To se ukazuje v druhé části našeho dnešního příběhu. Jan má kolem sebe své učedníky, své stoupence. Ty, kteří naslouchají jeho slovům. Ty, kteří s ním žijí. A kdo ví: třeba jej i materiálně lehce podporují. Jan se sice živí kobyčkami a medem divokých včel. Ale přesto: učedníci mu jistě pomáhají přežít a pracovat.

A známe to z lidských dějin: Čím více stoupenců, tím větší popularita. Čím větší počet učedníků, tím větší vliv ve společnosti, tím větší oblíbenost v lidských dějinách. Třeba Jan Hus byl nepochybně velký člověk. Ale připomínali bychom si jeho hrdinskou smrt rok co rok – nebýt následného husitského hnutí? V těchto dnech si připomínáme upálení Jana Palacha. Ale vzpomínali bychom na něj vůbec - nebýt toho, že se po jeho živé pochodni zvedly hlasy mnohých a konaly se demonstrace?

A nemusíme hledat příklady u těchto významných lidí. I v normálním životě to tak funguje, mezi obyčejnými lidmi. Každý farář je rád, když jeho myšlenky rezonují u posluchačů. Každý otec je rád, když jeho děti jdou jeho cestou a uznávají ho jako přirozenou autoritu. Každý politik je rád, když jeho názorům lidé tleskají. Každý živnostník je rád, když právě jeho práci mnozí oceňují.

Jan Křitel má tedy své příznivce. A jako každý normální člověk je za to jistě vděčný. Ale najednou kolem postávajícího Jana Křitele a jeho učedníků prochází Ježíš. A co udělá Jan? Jak na to zareaguje? Ukáže prstem na Ježíše. A řekne: *Podívejte se, moji milí učedníci: Tento muž je beránek Boží. Já sám vás nezachráním. Ale tento Ježíš vám přináší vyloučenou spásu.*

A jeho učedníci vezmou Jana za slovo. Oddělí se od něj a jdou za Ježíšem, za tím Božím beránkem. Přestanou následovat Jana a začnou následovat Ježíše. Jan tedy není nic jiného než prst ukazující směrem k Ježíšovi, na Ježíše samého. Nevíme, zda se mu zamlouvá, že ho opouštějí jeho učedníci. Možná ho to lidsky mrzí. Možná se s tím nějaký čas bude muset vyrovnávat. Ale proto zde Jan přece je: Aby ti, kteří jsou nyní s ním, následovali nakonec Ježíše.

V tomto spočívá pravá velikost Jana Křitele. Že pochopil své postavení pouhého služebníka. Že dokázal umenšit své vlastní já, svá vlastní přání a potřeby – a stal se ukazovákem ukazujícím na Ježíše.

Milí bratři, milé sestry, kéž bychom i my takto vystupovali a žili. Kéž bychom třeba my faráři nestrhávali pozornost sami na sebe. Kéž bychom my faráři uměli dělat jen to jediné – ukazovat svými slovy i činy na Ježíše. Kéž bychom se uměli upřímně radovat, když se druzí lidé - doposud námi vedení a na nás fixovaní - oddělí od nás, od našich myšlenek, názorů a půjdou za Ježíšem – sami za sebe. A jen u něj nadále budou hledat pravdu, život, Boží království.

Žel tomu tak často není. My lidé jsme lidé sobečtí. My lidé na sebe rádi upoutáváme a strháváme pozornost. A nelíbí se nám úloha pouhých ukazatelů cesty za Kristem. Ale samozřejmě to neplatí jen pro faráře. Co třeba octové a matky? I ti by měli být takovými ukazateli cesty k Pánu Ježíši. A když se potom jejich děti rozhodnou následovat Pána Ježíše a sloužit mu – třeba na druhém konci republiky, nebo světa - kéž by se z toho věřící rodiče uměli radovat! Nebo kdyby byly děti v následování Krista neústupné a raději by si odepřely mnohá dobra, která svět nabízí. Uměli bychom se z toho radovat? Co je nám rodičům milejší: když se naše děti mají po všech stránkách dobře, anebo když odhodlaně jdou za Kristem - i za cenu daleko složitějšího života zde na zemi? Anebo co kdyby naše děti – hrůza pomyslet! – jednou následovaly Ježíše i v jeho cestě utrpení?

Uvedu to na příkladu jedné křesťanské rodiny. Origenés, jeden z největších církevních otců a učitelů všech dob, se narodil do křesťanské rodiny v roce 185. Když mu bylo 17 let, jeho otec Leonidas byl umučen římskými vojáky pro své křesťanské vyznání. A Origenés? Ten se snažil následovat příkladu svého otce. Také chtěl - po otcově vzoru - trpět a zemřít pro Krista. Ale jeho matka mu v tom tehdy zabránila. Údajně mu schovala veškeré oblečení, protože věděla, že nahý se její syn vojákům nevydá. To by vyvolal pohoršení mezi lidmi. Jakoby ale jeho matka věděla, že trpět pro Ježíše – na to má Origenés ještě dost času. Tento církevní otec výrazně ovlivnil učení církve. A jako stařec, při jednom z dalších velkých římských pronásledování křesťanů, byl kvůli víře mučen a nakonec svým zraněním podlehl. Příklad víry, který mu dal jeho otec Leonidás do života, nakonec sám uskutečnil.

A tak ti Janovi učedníci vyjdou za Ježíšem. Oddělí se od svého původního učitele a duchovního otce a přejdou pod přímou kontrolu Ježíšovu. Ale to není úplně snadné. Následování Krista není snadná věc. Nikdy nebyla a nikdy nebude. Jen co učedníci začali následovat Ježíše, tu se jejich Pán na ně otočí a položí jim možná nejtěžší a nejdůležitější otázku celého jejich života: *Co chcete? Co hledáte?* To je otázka, před kterou nesmí uhnout žádný křesťan. To je otázka, které se nemůže vyhnout nikdo z nás. Každého z nás se dnes Pán Ježíš ptá: *Co u mě vlastně hledáš? Co ode mne očekáváš? Co ode mne žádáš? Co ode mne chceš?*

Milí bratři, milé sestry, jsou otázky, které za nás druzí lidé nezodpoví. A zodpovědět ani nemohou! Proto dnes odejdeme z bohoslužeb s odhodláním, že se budeme snažit sami za sebe Pánu Ježíši odpovědět na jeho otázku: *Co ode mne chceš? Co vlastně u mě hledáš?*

Modleme se: Pane Ježíši Kriste, dnes jsme opět slyšeli, že bez tebe jsme ztraceni. Že bez tvé oběti za hřích světa by náš život neměl žádný smysl a význam. Ved' proto každého z nás k chvále tvé lásky a k posvěcenému životu mezi lidmi. Amen.